

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *A Magyar Nemzeti Stadion sűr-
gösen megépül, még pedig a Vérmezőn*

Forrás: *Pesti Hírlap*

Bp

(Hely)

1926. 12. 25.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Old

Osztályozás

Tárgy

496:725.85

Hely

Idő

"1926"

Személy

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

Székesvárosi nazinyomda 1923

A Magyar Nemzeti Stadion sürgősen megépül, még pedig a Vérmezőn.

16
A testnevelési törvény az 1921. évi LIII. t.-c. 8. §-a szerint „az állami pénzügyek rendezése után a nemzetközi megbízás alapján rendezendő olimpiai játékok, valamint egyéb nagyobbabásu ünnepek és mérkőzések megírtására Budapesten Nemzeti Stadiont kell létesíteni”.

Szemben ülök dr. Karafiáth Jenővel, az Országos Testnevelési Tanács nagytudású és széles látókörű, a modern sportelveknek hódoló elnökével. Amikor felkerestem, még nagyban folyt a választási küzdelem s mint régi aktív politikust, — a nemzetgyűlés háznagya — természetesen igen közelről érintik a politika napi problémái. A szíve azonban a sporté, azé a magyar sporté, amellyel ifju korában eljegyezte magát s amelynek mint parlamenti férfinak is egész idejét szenteli.

Mikor interjút kérek a Magyar Nemzeti Stadionról, felragyog a szeme. Negyven év körül van, de husz évvel fiatalabbnak látszik, amikor az ifju tanatikus lelkesedésével beszél a Nemzeti Stadionról. Halkan kezdi a beszédet, a választási körúton meghűlt, kissé be van rekedve s a szobát kénytelen napokon át őrizni, de azután elragadja a téma, szeretettel, behatóan beszél az ügyről, megvilágítja azt a legkülönbözőbb szempontokból és harcos készséggel valósággal agitációs szónoklatot tart a Nemzeti Stadionról.

— A Magyar Nemzeti Stadion ügye az OTT legfontosabb programpontja, amelynek megvalósításáért teljes erejével küzd. Ez a kérdés már nem kerülhet le a napirendről, mert nemcsak testnevelési érdek a Magyar Nemzeti Stadion megalkotása, hanem általános nemzeti szempontból szükséges a stadionnal oly templom felépítése, ahol találkozót adhat minden hazafias mozgalom.

— A nemzeti érzést van hivatva szolgálni a Stadion. Nemcsak sportversenyek lesznek a stadionban; dalosünnepélyek is itt fogják egybeszólítani a nemzet ifjuságát és Chicago idej példája mutatja, hogy a Stadion vallási célok szolgálatába is tud állani. Minden nemzeti cél előtt meg kell nyílnia a Stadion kapujának.

— A Magyar Nemzeti Stadion ügyének előrelépését rendkívül meglassítja az elhelyezés kérdése, mert a stadion helyének megállapítása elsősorban közlekedési kérdés, amely, ha kedvezően nem volna megoldható, az egész akció bukását vonhatja maga után. De nemcsak a nézőközönség szempontjából szükséges a kedvező összeköttetés és a könnyű hozzáférhetőség, hanem abból a szempontból is, hogy a Magyar Nemzeti Stadionban elhelyezendő Testnevelési Főiskola, valamint az Országos Testnevelési Tanács és egyes sportszövetségek adminisztrációja ne szoruljon ki a főváros periferiáira.

— A jelenlegi helyzet az, hogy mindinkább a Vérmezőn való elhelyezés kerül homlokterbe, miután az a kikötés, hogy a Nemzeti Stadion egyben a katonai parádék színhelye is lehessen, úgy látszik, nem okoz különösebb nehézséget s könnyen keresztül-rihető.

— A mi állásfoglalásunk az, hogy nem helyezünk különösebb súlyt arra, hogy az alkalmas helyek melyikén épüljön fel a Stadion; a legfontosabb a mielőbbi és kedvező döntés. Ha tehát sikerülne a látványos holt Dunaág feltöltési költségeinek előteremtésével és az ott kisajátítandó területek megszerzésével a Lágymányoson elhelyezni a Magyar Nemzeti Stadiont, annak a megoldásnak is megvolnának a maga kézzel fogható előnyei. Miután azonban a feltöltési munkálatok horribilis összeget igényelnek, nagyon csökken annak a valószínűsége, hogy a Magyar Nemzeti Stadiont a Lágymányoson lehetne elhelyezni és mindinkább erősödik azoknak a fábora, akik már eredetileg a Vérmező mellett törték lándzsát.

— Ahhoz azonban, hogy a Magyar Nemzeti Stadion a Vérmezőn legyen elhelyezhető, a katonai körök feltárlásához hozzájárulása szükséges, mert e nélkül a vérmezői terv nem valósítható meg.

— Remélhetően azonban a Magyar Nemzeti Stadion tulsoká vajudó kérdése már a közeljövőben dűlőre jut. Az ország kormányzója ugyanis meleg érdeklődést tanúsított mindenkor e kérdés iránt. Megjelent Diem tanárnak a közeli múltban Budapesten megtartott stadion előadásán és azóta is e kérdés minden fázisa iránt oly intenzív érdeklődéssel viseltetik, hogy nem lehet kétségünk aziránt, hogy az államfőnek minden nemzeti ügyre egyforma szeretettel kiterjedő érdeklődése és messze jövőbe tekintő bölcsesége ezt a nemzeti ügyet is meg fogja oldani...

C. N.

Az Országos Testnevelési Tanács megbízásából memorandum készült a Magyar Nemzeti Stadionról abban olvassuk, hogy a legelső terv a Vérmezőt jelölte meg a legalkalmasabb környezetnek s a Magyar Olympiai Bizottság lépéseket tett a katonai kincstár tulajdonában levő terület megszerzésére. A Magyar Olympiai Bizottság elnöke és társelnöke gróf Andrassy Géza és Muzsa Gyula, egyenesen I. Ferencz József királyhoz fordultak kérelmükkel, aki a bemutatott terveket nagy érdeklődéssel tekintette meg és biztató választ is adott. Sajnos, az utolsó pillanatban Terstyánszky, az akkori budapesti hadtestparancsnok tiltakozása folytán a MOB kérelmét mégis elutasították. Annál lesújtóbb volt a balsiker, mert az 1911. évi olimpiai konferencián Budapest lett az 1920. évben rendezendő olimpiai játékok színhelyéül kijelölve.

A világháboru kitörése hosszú időre véget vetett a Stadion-mozgalomnak s az olimpiai játékok megrendezésére szerzett jogunk is kitolódott a bizonytalan jövőbe.

Alig állt azonban helyre az állami rend, nyomban megint szőnyegre került a Nemzeti Stadion ügye. Immár törvényes rendelkezés: az 1921. évi LIII. t.-c. 8. §-a parancsolóan foglalkozik a nagy nemzeti ügygel. A testnevelési törvény szerint ugyanis „az állami pénzügyek rendezése után a nemzetközi megbízás alapján rendezendő olimpiai játékok, valamint egyéb nagyobbszabásu ünnepek és mérkőzések megtartására Budapesten Nemzeti Stadiont kell létesíteni”.

Az utolsó években akárhány újabb kombináció merült is fel, egyre jobban bebizonyosodott, hogy csak a Vérmező az a terület, amelyen a Magyar Nemzeti Stadionnak feladatai és céljai teljesülést nyerhetnek. Minden előnye megvan ez elhelyezésnek és nem hozható fel ellene más, mint a terület megszerzésének nehézsége.

A terület tulajdonjoga még vitás a katonai kincstár és a székesfőváros között és annak tisztázására jelenleg peres eljárás folyik. Tényleges birtokban jelenleg a katonaság van és így elsősorban tőle függ az átengedés kérdése. Az átengedés ellen főleg azt hozzák fel érvel, hogy kiképzési célokra és ünnepélyek megrendezésére feltétlen szükségük van a területre. Az első érv ma már bizonyára nem áll meg, mert a Vérmező közelében ezidőszerint csupán egyetlen laktanya van, a várbeli Ferdinánd-laktanya és ebben is oly csekély létszámú legénység

van, hogy ennek kiképzésére semmi esetre sem szükséges egy ily óriási területnek állandó lefoglalása.

Ami pedig a katonai diszszemlék és ünnepélyek rendezését illeti, mi sem volna könnyebb, mint a Stadion tervezésénél olyan megoldást biztosítani mely a csapatoknak a Stadionba való bevonulását vagy átvonulását — még lovasságot és tüzérséget is beleértve — a legteljesebb mértékben biztosítaná. A Stadion ily formában nemcsak, hogy akadályt nem lenne ezeknek a diszszemléknek, sőt ellenkezően: diszes és méltó keretül szolgálhatna azoknak. Mindenesetre *kívánatos volna, hogy a katonai kincstár egy nagy és nemes gesztussal átengedné a Vérmezőt olyan közcélokra, melyek elsősorban a nemzeti védelem kérdését szolgálják. Olyan hatalmas és értékes terület, mint a Vérmező, a főváros szívében úgy sem maradhat meg örök időkre gyakorlótérnek, mert a gyakorlótereket a város fejlődése nyomán ugyanis a külső periferiákra kell kihelyezni.*

A székesfőváros a múltban szintén állást foglalt a Stadionnak a Vérmezőn leendő elhelyezésével szemben, még pedig főleg városrendezési okokból. Azzal érveltek, hogy a Stadion kolosszális tömegei elcsufítanák a környéket és nem illeszkednének bele abba a szép képbe, melyet a déli vasut felől a várhegy nyugati oldala nyújt. Ez az aggodalom azonban bizonyára teljesen eltűnik, ha a városrendezési ügyosztály meglátja a Nemzeti Stadion építési terveit. Nincs itt szó idomtalan tribünökről, melyek csupasz hátsó falaikkal a Krisztina-körútra merednének. Ellenkezően, a nemes anyagból készült, művészi kivitelű homlokzat disze lenne az egész városrésznek és távlatilag sem rontaná a várhegyre nyíló kilátást. A Stadionok diszesebb kiképzése terén már a külföldön is figyelemreméltó példákkal találkozunk. Utalunk a stockholmi Stadionon kívül a Wembley Stadion főtribünjének külső homlokzatára, mely monumentális tömegeivel egy hatalmas pályaudvar benyomását kelti a nézőben. Sőt elég a budapesti új löversenyter főtribünjére hivatkoznunk, amelynek hátsó pontja egy luxusszálló benyomását kelti és a főváros bármely részének disze lehetne.

Megbecsülhetetlen előnye a vérmezői megoldásnak, hogy itt minden előzetes feltöltési vagy alapozási munka nélkül az építést azonnal meg lehetne kezdeni, ami egyetlen más, komolyan kombinációba vehető területen sem volna lehetséges.